

Priority a postupy MŠMT při prosazování rovnosti žen a mužů na rok 2007

1. Prosazování principů rovnosti mužů a žen jako součást politiky vlády

1.1 V rámci mediální politiky MŠMT zdůrazňovat průřezový charakter politiky rovných příležitostí žen a mužů, zohledňovat daný princip a informovat o opatřeních přispívajících k jeho zabezpečování v souvislosti s věcnou působností resortu.

Odbor vnějších vztahů a komunikace bude průběžně vydávat tiskové zprávy k aktuálním událostem v oblasti rovnosti příležitostí pro ženy a muže. Tiskové zprávy budou reakcí na některé aktuální podněty vycházející z činnosti MŠMT.

Odpovídá: O M2

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.2 Aktivně podporovat výběr vhodných kandidátek do funkcí ve vládních orgánech a na vedoucí místa v rámci MŠMT i v jím přímo řízených organizacích. Vyhodnocovat přijatá opatření pro dosažení vyváženého zastoupení žen a mužů ve vedoucích funkcích a v pracovních kolektivech.

V souvislosti s vyhlášenými výběrovými řízeními na vedoucí funkce v resortu MŠMT a při doplňování jednotlivých útvarů bude nadále dodržován princip rovných příležitostí pro ženy a muže při splnění podmínek dosažené kvalifikace a odbornosti. Zhodnocení provede výběrová komise pro přijímání pracovníků/pracovnic.

Odpovídá: O K3

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.4 Zabezpečit, aby MŠMT v rámci svých kompetencí navazovalo spolupráci s nestátními, neziskovými organizacemi zabývajícími se rovnými příležitostmi žen a mužů a pokračovalo ve vyhledávání a v rozšiřování této spolupráce. Součástí této spolupráce může být i vyžadování stanoviska k připravovaným právním předpisům nebo jiným zásadním rozhodnutím.

MŠMT bude podporovat rozšiřování spolupráce s nevládními organizacemi, včetně spolupráce při zajišťování vzdělávacích akcí pro pracovnice a pracovníky MŠMT a spolupráce s dalšími resorty při řešení a koordinaci činností na meziresortní bázi. K naplnění výše zmíněného úkolu přispěje mj. i zaměření dotačních a rozvojových programů, které realizuje MŠMT.

Odpovídá: K 3, O 22, O 23, O 24, O 25

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.5 Využívat možností účasti v aktivitách a programech mezinárodních organizací, jejichž cílem či jedním z deklarovaných principů je rovnost příležitostí pro ženy a muže.

Vybrané osoby (pracovníci a pracovnice MŠMT) se budou i v roce 2007 účastnit práce v pracovních skupinách při Evropské komisi a budou nadále spolupracovat na úkolech, které jsou společné v oblasti rovnosti příležitostí pro ženy a muže v členských státech EU. MŠMT bude v roce 2007 dále finančně podporovat v rámci Programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EUPRO pokračování projektu 1 POK 459 „Národní kontaktní centrum – ženy a věda. Cílem projektu je přispívat k dosažení genderové rovnosti v oblasti vědy a výzkumu v ČR, ke zvýšení účasti žen v mezinárodních organizacích a k analýze bariér, se kterými se setkávají pracovníci a pracovnice ve výzkumu a vývoji.

Odpovídá: O 25, O 32, O 50, O 51, O 60

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.6 Zahájit či pokračovat ve vzdělávacích aktivitách v oblasti lidských práv se zřetelem na rovnost příležitostí pro ženy a muže a na metody určené k dosažení genderové rovnosti. Zajistit, aby se uvedeného vzdělávání zúčastnili všichni - koncepční pracovníci a pracovníci, pracovníci a pracovníci s rozhodovacími pravomocemi a další odborní pracovníci a pracovníci.

V roce 2007 bude probíhat další vzdělávání v rámci vzdělávacího bloku z oblasti genderové problematiky proškolením pracovníků a pracovníků MŠMT. Jednotlivé vzdělávací akce budou zaměřeny na prohloubení znalostí o genderové rovnosti a lidských právech, včetně reflexe nových zákonných ustanovení.

Odpovídá: O K3

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.7 Při přípravě právních předpisů – zejména v souvislosti s novým školským zákonem – dbát na zařazení institutu k odstraňování případného znevýhodňování v zastoupení žen a mužů při účasti v relevantních rozhodovacích procesech.

Úkol plynule přechází z minulého roku, jedná se o zajištění uplatňování principu rovných příležitostí pro ženy a muže a principu odstraňování znevýhodnění zastoupení žen a mužů v legislativním procesu ve školství.

Odpovídá: odborné útvary MŠMT v součinnosti s O 14

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.8 Podřizovat koncepční, rozhodovací a vyhodnocovací procesy ve všech fázích jejich přípravy a provádění hledisku rovnosti příležitostí žen a mužů.

Obdobně jako bod 1. 7. úkol plynule přechází z minulého roku.

Odpovídá: vedoucí pracovníci/pracovníci MŠMT

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.10 Zpracovat resortní priority a postupy při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže na rok 2008 v oblastech, které spadají do věcné působnosti jednotlivých resortů, a do 15. ledna 2008 je předložit ministryni pro lidská práva a národnostní menšiny jako národní koordinátorce agendy rovných příležitostí žen a mužů.

Odpovídá: O 25

Termín: 15. 1. 2008

1.11 Vyhodnotit plnění opatření resortních priorit a postupů při prosazování rovnosti žen a mužů za rok 2007 a předložit je ministryni pro lidská práva a národnostní menšiny jako národní koordinátorce agendy rovných příležitostí žen a mužů.

Odpovídá: O 25

Termín: 15. 1. 2008

1.12 Doplnit resortní Priority a postupy při prosazování rovnosti žen a mužů o rozpracování a konkretizaci základních směrů vládní politiky rovných příležitostí podle Aktualizovaných opatření z celostátních Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti žen a mužů.

Odpovídá: O 25

Termín: 15. 9. 2007

1.13 Průběžně zpracovávat výsledky genderových analýz do koncepčních materiálů spadajících do věcné působnosti MŠMT.

Při udělování a odnímání schvalovacích doložek se bude postupovat podle nově připraveného Sdělení č.j. 16 854/2007-20 (předpokládaná účinnost 1. 11. 2007). Dle stávajícího sdělení (č.j.: 18 519/2005-20) i připravovaného Sdělení recenzent mj. posuzuje, zda učebnice neobsahuje stereotypní přístupy ve vztahu k pohlavím a vytváří předpoklady k rovnocennému formování obou pohlaví.

Odpovídá: O 20, O 22, O 23, O 24 ve spolupráci s PŘO

Termín: průběžně do 31.12. 2007

1.15 V rámci dotační politiky zařazovat témata zaměřená na problematiku rovnosti mužů a žen.

Při předkládání, schvalování a vyhodnocování rozvojových projektů nadále sledovat, dodržování rovných příležitostí žen a mužů. Zasadit se o zařazení problematiky „genderu“ v rámci všech výzkumných a vzdělávacích programů na MŠMT.

Odpovídá: vedoucí pracovnice/pracovníci MŠMT, Ř OPŘO

Termín: průběžně do 31.12. 2007

2. Právní zabezpečení předpokladů rovnosti žen a mužů a zvyšování úrovně právního vědomí

2.1 Při tvorbě prováděcích předpisů k novým školským zákonům důsledně dbát na soulad s principem rovného postavení žen a mužů ve společnosti, resp. s odpovídajícími požadavky práva Evropského společenství průběžně revidovat platné právní předpisy, které jsou v gesci MŠMT, s ohledem na jejich soulad s principem rovného postavení žen a mužů ve společnosti, resp. s odpovídajícími požadavky práva Evropského společenství.

Školská legislativa bude koncipována v souladu s požadavkem dodržování principu rovnosti pro ženy a muže.

Odpovídá: O 14 v součinnosti s odbornými útvary MŠMT

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3. Zajištění rovných příležitostí pro ženy a muže v přístupu k ekonomické aktivitě

3.1 V zájmu zvýšení míry konkurenceschopnosti žen na trhu práce nadále podporovat vytváření nabídky vzdělávacích kvalifikačních a rekvalifikačních programů, usnadňujících nalezení vhodného pracovního uplatnění ženám, včetně pracovního uplatnění výkonem samostatné výdělečné činnosti.

Při hodnocení projektů z ESF sledovat prospěšnost zpracovávaného tématu pro obě pohlaví.

Pro potřeby pracovníků/pracovníků MŠMT budou nabízeny kurzy pořádané Institutem státní správy a kurzy pořádané MŠMT, které budou zaměřeny přímo na prohlubování kvalifikačního vzdělávání.

Dále bude pokračovat vzdělávání pro výkon funkce Asistent/ka pedagoga pro práci s dětmi a mládeží ze sociokulturně odlišného prostředí, který nabízí uplatnění na trhu práce ženám obtížně umístitelným z důvodu péče o vlastní děti, nekvalifikovanost, zániku jejich profese apod.

Odpovídá: O 27, IPPP, NIDV

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3.3 Podněcovat a podporovat individuální schopnosti a zájmy jak dívek a žen, tak chlapců a mužů o přípravu pro povolání v těch oborech, které jsou z hlediska pohlaví považována za netypické.

Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV) bude nadále v roce 2007 rozvíjet kariérové poradenství, překonávající stereotypy ve vnímání ženských a mužských rolí ve společnosti a typicky ženských a mužských povolání. Tato problematika bude zpracovávána v rámci systémového projektu VIP Kariéra.

Volba povolání je součástí RVP ZV, žákyně a žáci jsou připravováni, aby posoudili své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.

Odpovídá: O 22, NÚOV

Termín: průběžně do 31. 12. 2007

3.4 Prostřednictvím rámcových vzdělávacích programů, učebnic a dalších materiálů pokračovat v úsilí o vymýcení stereotypního diskriminačního nahlížení na ženy a muže v rodině, v zaměstnání a ve společnosti a dále prosazovat princip rovnosti pro ženy a muže v rámci aktivit spojených s Národním programem rozvoje vzdělávání v České republice.

Obdobně jako v roce 2006 bude pracovním skupinám pověřeným přípravou rámcových vzdělávacích programů pro každý obor středního a dalšího vzdělávání zadán úkol zohlednit princip rovných příležitostí pro ženy a muže v rámci všeobecného i odborného povinného obsahu vzdělávání. MŠMT bude podporovat průběžnou implementaci principu rovných příležitostí pro ženy a muže do školních vzdělávacích programů.

Odpovídá: O 22, O 23, O 24, NÚOV, VÚP

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3.5. Podporovat přístup žen k zaměstnáním, kde se využívají informační a komunikační technologie, zejména zvýšením účasti žen na relevantním vzdělávání a výcviku.

MŠMT bude nadále přispívat v rámci souvisejících aktivit k rozšíření přístupu ke vzdělávání v oblasti informačních technologií.

Odpovídá: vedoucí pracovnice /pracovníci MŠMT

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3.6 Provedenou analýzu učebnic a učebních pomůcek pro základní školy propracovat tak, aby její výsledky sloužily jako podklad pro stanovení kritérií pro učebnice a učební pomůcky, aby došlo k výraznějšímu výchovnému působení z hlediska rovnosti žen a mužů.

Kritéria pro posuzování učebnic již byla vypracována, v roce 2007 dojde k jejich ověření a zpřesnění na základě praktické aplikace.

Odpovídá: VÚP

Termín: 31.12. 2007

3.7 Pokračovat v realizaci vzdělávacích programů pro pedagogické pracovnice a pracovníky v oblasti rovných příležitostí pro muže a ženy s cílem jim poskytnout účinné postupy k provádění genderově senzitivní výuky.

Úkol byl plněn v průběhu roku 2006 a bude plynule přecházet do roku 2007, a to jak v realizaci plánovaných projektů (např. Pilot S – NÚOV, zejména z hlediska inspirace učitelů ke genderově senzitivní výuce), tak v nabídce vzdělávacích programů a kurzů pro pedagogy a pedagogické pracovníky, které jsou v nabídce IPPP. Rovněž nabídka NIDV bude pokračovat kurzy genderových vlivů v českém školství, rovnými příležitostmi ve vzdělávání a otázkami

domácího násilí. VÚP bude pokračovat na internetovém Metodickém portálu v uveřejňování článků, které budou upozorňovat na to, že učitelé musí zohlednit problematiku rovných příležitostí pro ženy a muže.

Pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze bude poukazovat výstavami a přednáškami na konkrétní vývoj vzdělávání dívek a žen v českých zemích, a tím podpoří historické povědomí o nutnosti posilovat roli žen ve společnosti.

Odpovídá: NÚOV, IPPP, VÚP, NIDV, PMJAK

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3.9 Pokračovat ve školení výchovných poradců na školách v problematice rovných příležitostí žen a mužů a zajistit, aby ji mohli uplatňovat při své poradenské činnosti.

Odpovídá: IPPP, NÚOV, NIDV, O 24

Termín: průběžně do 31.12. 2007

3.10 Podporovat vytváření nabídky vzdělávacích kvalifikačních a rekvalifikačních programů, usnadňujících nalezení vhodného pracovního uplatnění, včetně pracovního uplatnění výkonem samostatné výdělečné činnosti a podnikání, a to specificky pro ženy žijící na venkově.

MŠMT bude napomáhat tomuto procesu řešením projektu MŠMT UNIV (nový způsob uznávání znalostí a dovedností získaných v praxi). Jedná se zde o uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v síti škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé.

Odpovídá: NÚOV

Termín: 31.12. 2007

4. Vyrovnávání sociálního postavení žen a mužů pečujících o děti a potřebné členy rodiny

4.3 V rámci svých zákonných kompetencí podporovat konkrétními opatřeními zřizování a provoz zařízení pro péči o děti a potřebné členy rodiny a podporovat rozvoj sociálních služeb (např. pečovatelské služby, denních stacionářů, osobní asistence), zejména doplňují-li či nahrazují péči poskytovanou zaměstnanými občany.

MŠMT nemá zákonné kompetence, v jejichž rámci by mohlo podporovat konkrétními opatřeními zřizování zařízení pro péči o děti (nemůže být zřizovatelem těchto zařízení).

6. Potlačování násilí páchaného na ženách

6.1 Uskutečnit veřejnou informační kampaň o nepřijatelnosti domácího násilí a dalších forem násilí páchaného na ženách a umožnit nevládním organizacím účast v pracovní skupině vytvořené k plnění tohoto úkolu.

Viz bod 1. 1 tohoto materiálu, nadále spolupráce s dalšími resorty, především MPSV a MV na modelovém mezioborovém projektu na základě usnesení vlády č. 794/2004. V rámci opatření k usnesení č. 794/2004 pokračovat ve spolupráci na řešení úkolů s nevládními organizacemi.

IPPP připraví ve spolupráci s Psychosociálním centrem Acorus vzdělávací program „Násilí v rodině“, jehož cílem je poskytnout výchovným poradkyním/poradcům potřebné kompetence k rozpoznání násilí páchaného na dětech v rodinách a na pomoc dospělým obětem domácího násilí.

Odpovídá: M2, IPPP

Termín: 31.12. 2007

7. Sledování a vyhodnocování účinnosti uplatňování principu rovného postavení žen a mužů

7.1 V rámci své působnosti sledovat a vyhodnocovat účinnost opatření k uplatňování principu rovnosti žen a mužů v resortu školství a jejich výsledky na požádání předkládat Ministerstvu práce a sociálních věcí.

MŠMT bude i v roce 2007 sledovat a vyhodnocovat účinnost opatření v oblasti genderové rovnosti, která byla v resortu přijata.

Sledování a návrhy opatření k uplatňování principu rovnosti žen a mužů v terciárním vzdělávání jsou nedílnou součástí všech projektů řešených Centrem pro studium vysokého školství (CSVŠ) na národní i mezinárodní úrovni. Problematika je rovněž součástí výzkumného záměru CSVŠ na léta 2005 – 2010 “Terciární vzdělávání ve znalostní společnosti“, oddíl Kvantitativní aspekty systémů, vývojové trendy – Rovné příležitosti žen a mužů ve vzdělávání, vědě a řízení vysokých škol.

CSVŠ zpracuje kapitolu o genderu na vysokých školách do mezinárodního projektu „WS Debate“.

Odpovídá: vedoucí pracovnice/pracovníci, O 30 ve spolupráci s CSVŠ

Termín: 31.12. 2007

7.4 V rámci své grantové politiky podporovat výzkum společenských jevů, které vedou k diskriminaci žen, případně k ohrožení jejich důstojnosti, zdraví nebo života.

Odbor 51 MŠMT je v roce 2007 koordinátorem kampaně Rady Evropy na národní úrovni „All different – all equal“ (Každý jsme jiný – všichni rovnoprávní). Jedná se o kampaň zaměřenou na podporu lidských práv, rozmanitosti mezi národy a participace.

Odpovídá: O 51

Termín: průběžně do 31.12. 2007